

volací soud neuznal na opakování tohoto důkazu. Tím jest vyřízen dovolací důvod § 503 č. 2 c. ř. s. Z dopisů těch jest možným jediný závěr, že mezi stranami nedošlo ke zřízení zástavního práva, jehož se žalobkyně domáhá, nýbrž že strany vyjednávaly jediné o jeho zřízení, ale neshodly se na tom. Žalovaná nabízela něco, co nedosahovalo účinu spojeného se zástavním právem, t. j. vázání akcií (že tu nešlo o zástavní právo, byly si obě strany za jedno, pokud žalovaná, nevidíc jiného prostředku, nezměnila svého náhledu), kdežto žalobkyně nežádala z počátku pouhé zřízení zástavy a ponechání jí v úschově u žalované, nýbrž vydání do vlastní držby. Teprve později pokusila se žalobkyně o nabytí zástavního práva, ale jen tím způsobem, že projev druhé strany, jež původně prohlásila za bezúčinný, vyložila najednou ve smyslu podle možnosti nejširším; ovšem nesetkal se výklad ten s úspěchem pro přímý odpor druhé strany, jež neměla úmyslu zřídit více než vázání, zejména ne zástavní právo. Nezáleží na spolupůsobení vídeňské ADB., jež byla sice vlastníci akcií, přes to však s nimi nemohla nakládati, aspoň ne v neomezené míře, neboť nemohla donutiti žalovanou banku ani k vydání akcií ani k přímému zřízení zástavního práva v přednostním pořadí. Dovolatelka sama ani v dovolání nepokládá projevy vůle této vlastnice za rozhodující, nýbrž, a to právem, přikládá aspoň stejně rozhodující význam též projevům žalované banky. Tyto však nedostačují k tomu, by bylo možno vzít zástavní právo za zřízené. Nemá proto pro rozhodnutí sporu právního významu ani rozsudek, vydaný proti ADB., jenž by jinak postačil sám o sobě, kdyby ADB. byla skutečně oprávněna nakládati akciemi neomezeně, po případě kdyby byl správným názor zastávaný dovolatelkou o jeho závaznosti i pro žalovanou. Žalobkyně však již z dopisů vyměněných jak s ADB. tak i se žalovanou seznala jasně, že tomu tak není, a jednala proto i se žalovanou o zřízení zástavního práva jako s přímou smluvní stranou, pro kterou nemají projevy ADB. a právní jednání této firmy závaznosti, pokud se přičily právům, jež příslušela žalované bance k akciím. Právem určily proto nižší soudy, že žalobkyni nepřisluší zástavní právo za její pohledávku ke sporným akciím, a zamítly žalobní prosbu na odsouzení žalované k právním jednáním, jež jeví se jako důsledek zřízení zástavního práva.

Čís. 6348.

Ten, kdo prodal majiteli domu americká kamna s výhradou vlastnictví až do úplného jich zaplacení, jest oprávněn, nedostalo-li se mu zaplacení, požadovati kamna zpět, třeba byla umístěna kupitelem v domě. Lhostejno, že byty v domě byly pronajaty nebo že dům byl prodán.

(Rozh. ze dne 7. října 1926, Rv I 635/26.)

Žalobkyně dodala žalované majitelce domů, stavební společnosti s r. o. troje americká kamna s výhradou vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Žalovaná umístila kamna ve svých domech, jež pronajala a jeden z nich prodala. Ježto žalovaná nezaplatila kupní ceny,

domáhala se žalobkyně vrácení kamen. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. **Důvody:** Soud první stolice zamítl žalobu jedině proto, že se sporná kamna stala příslušenstvím domu a že pominulo vlastnické právo žalobkyně i tehdy, jestli si je žalobkyně právoplatně vymínila. O tom, že možno prodávati předměty a vyhraditi si vlastnictví až do úplného zaplacení, nemůže býti vzhledem na § 1063 obč. zák. nejmenší pochybnosti. Občanský zákon, pojednávaje v §§ 294 a násl. o příslušenství, vyslovil v § 293 všeobecnou zásadu, že věci, které jinak samy o sobě jsou movitými, pokládají se právně za nemovitě, když dle zákona neb ustanovení — tedy vůle — vlastníka tvoří příslušenství nemovitě věci. V souzeném případě jest vyrovnávacími spisy o vyrovnávacím řízení žalované firmy prokázáno, že žalobkyně ohlásila, že při dodání sporných kamen vyhradila si vlastnické právo až do úplného zaplacení a že uplatňuje své vlastnické nároky, poněvadž dlužnice závazku zaplacení nevyhověla, a že pak oznámením, podepsaným nejen vyrovnávacím správcem, nýbrž i nynější žalovanou (totiž vytištěným zněním její firmy podepsaným jejím jednatelem), bylo oznámeno vyrovnávacímu soudu, že posléz zmíněná firma uznává ohlášené vlastnické nároky žalobkyně, a také dle hlasovací tabely nebylo nynější žalobkyni přiznáno hlasovací právo, poněvadž uplatňuje vlastnické právo, které dlužnicí uznáno. Vyrovnávacího stání dne 6. dubna 1925, při kterém bylo hlasováno o vyrovnání, zúčastnili se též oba jednatele žalované společnosti. Dotčeným uznáním ohlášených vlastnických nároků žalující firmy jest podán důkaz, že sporná kamna byla skutečně dodána s výhradou vlastnictví pro žalobkyni až do úplného zaplacení, tak že tu platí ustanovení § 1063 obč. zák. a zůstalo tedy právo vlastnické dle vůle obou stran, jak prodávající, tak kupující strany vyhrazeno žalobkyni. I když tedy by sporná kamna byla bývala do domu nynější žalované dodána, jak tvrdí žalobkyně, aneb — jak žalovaná tvrdí — byla upotřebena pro stavební reality žalovanou tehdy prováděné a tam zazděna, následkem zmíněného ujednání nestala se dle skutečného poměru stran (prodávající a kupující) příslušenstvím domovní reality pokud se týče žalovaná firma, dokud následkem nezaplacení neměla ještě vlastnického práva ke kamnům, nemohla s účinkem proti žalobkyni cizí kamna učiniti bezelstně trvalým příslušenstvím vlastní své reality, a zůstala kamna v tomto poměru mezi stranami věcmi oddělitelnými až do okamžiku skutečného nabytí vlastnictví úplným zaplacením. Při tom jest nerozhodno, zda sporná kamna byla vstavěna do stavení způsobem, jak žalobkyně tvrdí, či tak, jak žalovaná uvádí, zazděním, a proto nebylo třeba prováděti důkazy v těchto směrech nabízené. Ustanovení §u 297 a obč. zák. není na odpor tomuto stanovisku odvolacího soudu, neboť — jak z doslovu jeho patrně — jde tam zvláště jen o upravení poměru strojového příslušenství ku osobám třetím, knihovně oprávněným. Rovněž následkem zmíněného uznání žalované firmy, odpadla nutnost prováděti důkazy o samé úmluvě o výhradě vlastnictví. Pokud žalovaná firma hájila se v první stolici také tvrzením, že prý kamna ztratila povahu movitých věcí, poněvadž byly dotyčné byty s příslušenstvím, t. j. včetně kamen, dále pronajaty osobám třetím, není okol-

nost ta pro spor rozhodna, neboť v případě tom by šlo pouze o obligační poměr mezi žalovanou firmou jakožto pronajímačící a dotýčnými nájemníky o užívání bytu (§ 1090 a 1091 obč. zák.), při kterém jest pronajímatelka zejména povinnou předmět pronájmu předati a udržovati v po-užívateľném stavu, kterýž poměr však nemůže míti vlivu na vlastnické právo žalobkyně. Nové tvrzení žalované v odvolacím sdělení, že jeden z těchto domů byl již prodán a předán, jest jednak nedovolenou novotou (§ 482 c. ř. s.), jednak tvrzené zcizení nemůže býti pro spor rozhodné, poněvadž nebylo tu překážky, by žalovaná firma, zcizujíc dotýčný dům, nevyhradila při tom oproti kupující straně vlastnické právo žalobkyně ku kamnům; kromě toho obsahuje pro nejzazší případ příslušná ustanovení § 368 ex. ř. Okolnost, že žalovaná firma kupní cenu za kamna nezaplatila, nabízejíc pouze 35% vyrovnávací kvotu, není sporná. Poněvadž však vylučovací práva, tedy i vlastnické právo žalobkyně, podle § 11 vyr. ř. nejsou vyrovnávacím řízením dotčena, jest žaloba dle opraveného žalobního nároku odůvodněna a neposoudil proto soud prvě stolice věc po právní stránce správně, zamítнув žalobu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, jež se opírá o dovolací důvod č. 4 §u 503 c. ř. s., není opodstatněno. Okolnost, že sporná kamna byla žalovanou firmou umístěna v jejích domech, by trvale sloužila jich používání, není, jak mylně za to má dovolatelka, na závadu tomu, by se žalobkyně nedomáhala vydání kamen, a neprávem vytýká dovolání jako nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), že dotýčný nárok byl žalobkyni napadeným rozsudkem přiznán. Spojení cizí věci s věcí vlastní, ani když se tak stane za účelem zřízení příslušenství, nezakládá podle §u 414 obč. zák. nároku na cizí vlastnictví a nezabavuje vlastníka cizí připojené věci jeho práva vlastnického. Lze-li věc oddělit, zůstává vlastníku připojené věci vůči vlastníku druhé věci, se kterou byla jeho věc spojena, nárok na oddělení a vrácení věci (§ 415 obč. zák.). Zpět požadovaná kamna jsou kamna americká, nebylo tvrzeno, že oddělitelna nejsou, pokud se týče podle napadeného rozsudku oddělení je lze a v tomto směru rozsudek napadán není, a protože žalobkyně, jak o tom již sporu není, prodala kamna s výhradou vlastnictví do jich úplného zaplacení, kterého se jí nedostalo, nelze žalobkyni jako vlastníci nárok na vydání kamen z důvodu shora uvedeného odpírati. Opačné stanovisko dovolatelčino zastávající názor, že věc, která slouží za příslušenství jiné věci, samostatně požadovati nelze, jest mylné a není pro ně v zákoně (§§ 293—297 obč. zák.) opory. (Srovnej Stubenrauch I. díl str. 366 pozn. 1. Ehrenzweig I. díl ai 1913 § 94 str. 236). O případ §u 297 a) obč. zák. nejde a, pokud se žalovaná ve sporu tohoto §u dovolávala, dovolávala se ho, jak již uvedl odvolací soud, nepřipadně. Nemožnost plnění následkem prodeje jednoho z domů, v nichž kamna jsou umístěna, uplatňuje žalovaná neprávem. Námitku tuto, ostatně teprve v opravném řízení vznesenou (§ 482 c. ř. s.), vyvrátil odvolací soud v podstatě správně a poukazuje se tudíž

na dotyčné důvody napadeného rozsudku. Dodati jest, že také vzhledem k ustanovení §u 378 obč. zák. námitka ta nemůže obstáti. Pokud dovoatelka vytýká, že nebyla žaloba zamítnuta jako předčasná, nelze ani této její výtce (§ 503 č. 4 c. ř. s.) přisvědčiti. Předčasnost žaloby odůvodňuje žalovaná firma tím, že byla ve vyrovnání a že podle docíleného vyrovnání pohledávka žalobkyně za kamna není ještě celá splatná a, pokud splatnost nastala, že příslušná kvota byla žalobkyni zaplacená. K tomu však správně uvedl odvolací soud, že vylučovacích práv se vyrovnání nedotýká (§ 11 vyr. ř.), tudíž nedotklo se ani nároku žalobkynina a předčasnost žaloby z důvodu vyrovnání tvrditi nelze.

Čís. 6349.

Náležitosti §u 31 knih. zák. vyžaduje se pouze k povolení knihovního vkladu na základě listiny podepsané plnomocníkem, ale ku platnosti plné moci ku zcizení nemovitosti zapsané v pozemkové knize stačí všeobecné náležitosti §u 1008 obč. zák.

Plnou moc lze odvolati i konkludentním činem.

(Rozh. ze dne 7. října 1926, Rv I 671/26.)

Majitelka domu čp. 547 udělila dne 8. března 1919 své matce Josefě K-ové plnou moc, notářem ověřenou, by, kdykoli za dobré uzná, jménem jejím prodala její domek, smlouvu právoplatně za ni podepsala, kupní cenu přijala a kvitovala. Této plné moci zmocnitelka nikdy neodvolala, aniž prohlásila, že již nepiati. Josefa K-ová prodala smlouvou trhovou ze dne 27. srpna 1924 domek jménem zmocnitelky žalobcům za kupní cenu 12.000 Kč; smlouvu tuto jménem zmocnitelky podepsala a kupní cenu přijala. Žádost žalobců za knihovní vklad práva vlastnického na koupený jimi domek byla zamítnuta z důvodů obsažených v čís. 5001 sb. n. s. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se kupitelé na majitelce domu čp. 547 vydání listiny, způsobilé ku vkladu vlastnického práva na dům čp. 547. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Správně uvedl prvý soud, že žalovaná zmocnila svou matku Josefu K-ovou způsobem předepsaným v § 1008 obč. zák. ku prodeji domu čp. 547, tudíž zvláštní na určitý druh obchodů znějící plnou mocí, a že Josefa K-ová, prodávši vzhledem k tomu, že plná moc doposud odvolána nebyla, řečený domek žalobcům, zavázala podle § 1017 obč. zák. žalovanou tak, jako by byla uzavřela žalovaná tuto smlouvu sama, a že jest proto povinna vydati jim listinu, na základě níž by žalobci mohli se státi knihovními vlastníky domku, by tak smlouva byla uskutečněna. Vyhověv žalobnímu návrhu posoudil soud své stolice věc zcela správně po stránce právní, neboť ustanovení § 31 knih. zák., jak z celého jeho znění je zřejmo, upravuje pouze formální stránku listin ku vkladu způsobilých, nečiní však listiny tyto neplatnými, nevyhovují-li všem náležitostem § 31 knih. zák. Plná moc daná žalovanou matce její Josefě K-ové zůstává platnou dle § 1008 obč. zák. a právem uvedl prvý soud, že není plná moc ve smyslu tohoto §u vystavená nijak časově obmezena. Vzhledem k tomu tedy, že § 31 knih. zák. upravuje pouze formální stránku plné moci, nemůže, jak žalovaná mylně za to má,